

Marinen har inköpt minibusar.

INCIDENTER TILL SJÖSS

Incidenter med övervattensfartyg. – Under 4:e kvartalet -84 har ingen kränkning men sex genomfarer utan föränmälan konstaterats.

Av genomfarterna utan föränmälan fördelar sig fyra på WP-länder och två på övriga (ej NATO-länder). Den vanligaste orsaken till genomfarterna utan föränmälan är att fartygen följer handelsfartygslederna genom svenskt territorialhav nordväst om Kullen, söder om Skåne och i Södra Kvarken.

●●Under 1:a kvartalet -85 har ingen kränkning men två genomfarer utan föränmälan konstaterats. Bägge genomfarterna har gjorts med samma statsfartyg i samband med passage i Södra Kvarken.

Främmande undervattensverksamhet. – Under 4:e kvartalet -84 finns ett tjugotal rapporter som varit av den karaktären att de givit anledning till fördjupad analys. Enstaka är av den karaktären att de kan utgöra grund för en bedömning att främmande undervattensverksamhet troligen har förekommit på svenskt territorium. Bedömningen är dock behäftad med viss osäkerhet. – Inte i något fall har nationalitet kunnat fastställas.

Främmande dykarverksamhet har inte registrerats.

En jämförelse mellan 1983 och 1984 visar, att det totala antalet rapporter om främmande undervattensverksamhet är färre under perioden oktober-december 1984 jämfört med motsvarande

period 1983. Perioden uppvisar också ett mindre antal rapporter med betydande grad av säkerhet.

Minskningen kan möjligen förklaras med att våra insatser nu börjar ge resultat. Perioden är dock för kort för att man skall kunna påstå att en varaktig minskning av ubåtsverksamheten inträffat.

Våra motåtgärder har som tidigare bl a inneburit att vi utöver områdesbundna åtgärder periodvis förstärkt den rörliga övervakningen inom olika kustavsnitt. Den intensifierade utbildningen i ubåtsskydd har fortsatt. Övningar har genomförts med förband ur Marinen på ett sådant sätt att hög beredskap i ubåtsskyddet innehållits. Även andra övningar och utbildning har starkt bidragit till en höjd beredskap. Dessa har också satts in i samband med att indikationer på främmande undervattensverksamhet erhållits.

Om våra motåtgärder skall bli effektiva, är det nödvändigt att försöka upprätthålla en betydande sekretess kring många av de rapporter som kommer in och kring våra motåtgärder. Tidsförhållandena vid behandlingen av rapporterna och behovet av tid för ingående analys och egen motverkan måste i många fall fortfarande få vara styrande för vår informationstjänst.

●●1:a kvartalet -85 har klimatologiskt kännetecknats av sträng

4. kvartalet -84/1.kv -85

kyla med omfattande isläggning.

Endast ett fåtal rapporter har erhållits som kan tyda på främmande undervattensverksamhet. Alla är inte färdiganalyserade, men ingen av dem talar med någon större sannolikhet för att främmande undervattensverksamhet förekommit på svenskt territorium.

På grund av bedömningsunderlagets osäkerhet och isläget under perioden kan inte någon tendens i verksamheten sett över en längre tidsperiod urskiljas. – Kommande kvartal kommer att utvisa utvecklingen.

Överträdelser med svenska militära enheter. – Under 4:e kvartalet -84 inträffade ingen incident som berör annat land och där svenska militära enheter medverkat.

●●Under 1:a kvartalet -85 har två incidenter inträffat som berör annat land och där svenska militära enheter medverkat. – I det ena fallet kränktes danskt territorium av en helikopter ur Marinen i trakten av Gilleleje på nordöstra Själland. I det andra fallet kränktes norskt territorium nära Riksgränsen av en helikopter ur Armen.

Kränkningar av territoriet. – Under 4:e kvartalet 1984 har ju kränkningar konstaterats. Av dessa har fyra genomförts med flygplan från NATO-länder, och tre med flygplan (hkp) från övriga länder (ej WP-länder). Antalet möjliga kränkningar inskränker sig till två för NATO-länder. Kränkningarna/möjliga kränkningarna har inträffat utanför Västkusten, söder om Skåne, öster om Gotland och i Södra Kvarken.

Av kränkningarna kan särskilt nämnas att ett västeuropeiskt militärt flygplan kränkte svenskt territorium sydost om Gotland.

Under spaningsflygningar

Begreppsförklaringar

Incident: Anmärkningsvärd händelse eller iakttagelse, som kan löranleda insats med vår incidentberedskap (t ex beredskapsfartyg eller beredskapsflygplan) och som bör löranleda särskild rapport.

Genomfart utan föränmälan: Genomfart av svenskt territorialhav med utländskt statsfartyg utan att genomfarten i förväg anmäls på diplomatisk väg.

Kränkning av territoriet: Kränkning av svenskt territorium inträffar, då utländsk militär personal, utländskt militärt lordon, statsfartyg, robot eller statsluftfartyg bereder sig tillträde till svenskt territorium i strid mot tillträdesbestämmelserna. Genomfart utan föränmälan utgör inte en kränkning av territoriet.

Ordet kränkning används när det är klariagt att kränkningen ägt rum och sannolik kränkning används när alla tecken tyder på en kränkning, men det inte helt kan bevisas. Möjlig kränkning används när vissa tecken tyder på kränkning, men uppgifterna är ofullständiga eller delvis motstridiga gentemot analys.

Statsfartyg, statsluftfartyg: Örlogsfartyg, militära luftfartyg samt andra fartyg, svävare eller luftfartyg som ägs eller brukas av en stat och nyttjas i icke-kommersiellt syfte. ■

STema Special

över Östersjön uppträder ofta flygplan mycket nära svenskt territorium vid Gotland. Den lilla marginalen till svenskt territorium innebär risk för kränkningar. Det här relaterade fallet är exempel på en sådan flygning. Den civila flygtrafikledningen försökte varna för risken för kränkning men fick inte radiokontakt förrän kränkning skett.

●●Under 1:a kvartalet 1985 har tre kränkningar och två sannolika kränkningar skett. Av dessa har fyra skett med flygplan från NATO-länder och en med flygplan från annat land (ej WP-land). Antalet möjliga kränkningar har noterats till tre, samtliga med flygplan från NATO-länder. Incidenterna inträffade utanför Västkusten, söder om Skåne och nordost om Uppland.

Av kränkningarna kan särskilt nämnas att ett militärt flygplan kränkte svenskt territorium söder om Skåne.

Flygplanet skulle enl färdpla-

nen passera utanför svenskt territorium under flygning till Moskva. Tillstånd begärdes att få passera svenskt territorium, men detta avslogs av svensk flygtrafikledning. Av okänd anledning passerade det främmande flygplanet ändå över svenskt sjöterritorium.

Övriga incidenter. – Flygning utan tillstånd i restriktionsområden har under 4:de kvartalet -84 skett i relativt begränsad omfattning. Det tidigare mest utsatta restriktionsområdet R 21 (Stockholms södra skärgård), har under perioden inte berörts.

●●Flygning utan tillstånd i restriktionsområden har under 1:a kvartalet -85 skett i något större omfattning än vad som är normalt. Mest utsatta restriktionsområdet har varit R 26 (norra Gotland och Fårö).

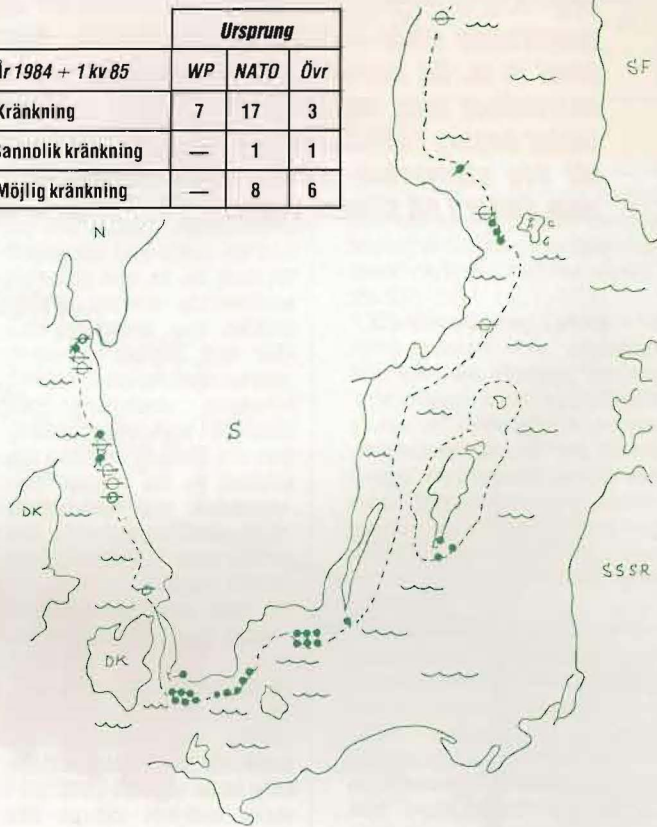
Avsteg från meddelat tillstånd att överflyga Sverige har förekommit i ett fall. ■

EstInfo

Incidenter med luftfartyg

Typ av incident	1 kv 84	2:dra	3:dje	4:de	S:A	1 kv 85
● Kränkning	7	7	3	7	24	3
● Sannolik kränkning	—	—	—	—	—	2
⊖ Möjlig kränkning	1	2	3	2	8	3

År 1984 + 1 kv 85	Ursprung		
	WP	NATO	Övr
Kränkning	7	17	3
Sannolik kränkning	—	1	1
Möjlig kränkning	—	8	6

Incidentuppsdrag: 1982 ca 300
1983 ca 400
1984 ca 500

Foto: Kent Hull

Antalet beredskapsstarter i ökande